

Základní škola a Mateřská škola Tučapy 200, 391 26 Tučapy, IČO 75000784

Plán péče o dítě v DS

Zpracovaný pro Dětskou skupinu Tučápek v souladu s požadavky
zákona č. 247/2014 Sb. a vyhlášky č. 281/2014

Název	Verze	Schvaluje	Zpracovatel	Účinnost
Plán péče o dítě v DS	1.0	Mgr. Soňa Hronová ředitel	Mgr. Soňa Hronová ředitel	24.3.2025
Podpisy				

DĚTSKÁ SKUPINA TUČÁPEK

Plán výchovy a péče

Péče a výchova v dětské skupině **Tučápek** probíhá v úzké spolupráci s rodiči dětí. Ve vztahu mezi pečujícími osobami a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

Plán výchovy a péče vymezuje základní požadavky a podmínky pro činnost v dětské skupině a zahrnuje všechny složky výchovy (rozumovou, pracovní, mravní, estetickou a tělesnou) tak, aby byly v souladu s § 10 zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.

Činnost v dětské skupině má charakter výchovy a péče, klade důraz na socializaci dětí ve vrstevnické skupině s ohledem na individuální přístup. Veškeré aktivity jsou přiměřené věku a schopnostem dětí.

Snažíme se vytvořit pozitivní a podpůrný přístup k výchově a vzdělávání dětí. Rodinná atmosféra, kterou se budeme snažit vytvořit, je klíčová pro zdravý vývoj dětí, protože jim poskytuje bezpečné a podporující prostředí, ve kterém mohou růst a objevovat nové věci. Individuální přístup je nezbytný pro to, aby každé dítě mělo možnost rozvíjet se podle svých potřeb a schopností.

Důraz na rozvoj zdravého sebevědomí a sebejistoty je také velmi důležitý, protože to dětem pomáhá stát se vyrovnanými a schopnými jedinci, kteří se nebojí být sami sebou. Zároveň je však důležité je učit, jak se přizpůsobovat životu ve společnosti a respektovat ostatní.

Hravá forma učení a dostatek prostoru pro spontánní zábavu pomáhají dětem rozvíjet kreativitu, spolupráci a socializační dovednosti. S ohledem na bezpečnost je zároveň zajištěno, že si děti mohou užívat všechny tyto činnosti v bezpečném a chráněném prostředí.

Celkově se snažíme vytvořit nastavení pro vyvážený a harmonický rozvoj dětí, které jim umožňuje nejen se učit, ale i prožívat radostné chvíle a vytvářet silné vztahy s ostatními.

Plán výchovy a péče v naší dětské skupině chápeme jako otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplňovat a měnit.

Adaptační plán

V adaptačním plánu vnímáme důležitost citlivého přístupu k dětem při jejich adaptaci na prostředí dětské skupiny (DS). Děti, které přicházejí z rodinného prostředí, se musí přizpůsobit novým lidem, pravidlům a režimu, což může být pro ně náročné. Klíčová je komunikace mezi DS a rodiči, aby dítě mělo pozitivní zkušenost a cítilo se v novém prostředí bezpečně a spokojeně. Při adaptaci se přistupuje k dětem jako k individuálním osobnostem, přičemž důraz je kladen na citlivé přijetí, klidné vystupování, toleranci a empatii. Tento přístup pomáhá dětem překonat obavy a vybudovat důvěru, což podporuje úspěšnou integraci do kolektivu.

Adaptační období

Adaptační období je čas, kdy se dítě seznamuje s novým prostředím, pravidly a odloučením od rodičů. Rodiče hrají klíčovou roli při podporování této změny, a to jak svou přítomností, tak konkrétními kroky, jak dítěti pomoci překonat první týdny v DS. Důležité je také ujištění dítěte, že rodiče si jej vždy vyzvednou a že pobyt v DS je časově omezený.

Trvání adaptačního období závisí na individuálních potřebách dítěte, jeho osobnosti, podpoře rodičů a přístupu pečujících osob. Obvykle trvá mezi 4 týdny a 3 měsíci. Úspěšná adaptace se projevuje tím, že dítě se ve skupině cítí pohodlně, rozvíjí se, tvoří vztahy s ostatními dětmi a pečovatelským personálem.

Praktické kroky při samotném procesu adaptace, začínající zápisem do dětské skupiny, kdy si rodiče mohou prohlédnout prostory a naplánovat konkrétní adaptační plán. Doporučujete postupné prodlužování času stráveného v DS, počínaje kratšími intervaly, aby se dítě mělo čas přizpůsobit novému režimu.

Zásady pro rodiče aneb jak na snadnější adaptaci dítěte v dětské skupině:

- Obavy a strachy u batolat v adaptačním období jsou zcela přirozené a zdravé. Tyto pocity jsou znakem silné citové vazby mezi dítětem a rodiči, což je pro správný vývoj dítěte

klíčové. Když dítě prožívá strach z odloučení, znamená to, že má pocit bezpečí v přítomnosti svých pečujících osob, což je pozitivní známka silné rodičovské péče a podpory.

Pro dítě je odchod z bezpečného prostředí domova a přechod do nového prostředí, jako je dětská skupina, velkou změnou, a právě tento strach je přirozenou reakcí na tuto novou situaci. Tato fáze strachu postupně slábne, jak dítě získává jistotu, že rodiče jsou ochotni a schopní se o něj postarat a že prostředí, do kterého přichází, je také bezpečné a podporující.

Rodiče a pečovatelé mohou pomoci dítěti překonat strach tím, že budou trpěliví, klidní a poskytnou dítěti pozitivní ujištění. Když dítě vidí, že se rodiče cítí pohodlně a důvěřují pečujícím osobám, pomáhá mu to cítit se bezpečněji a postupně se adaptovat na nové prostředí.

- Pokud dítě čelí příliš mnoha změnám najednou, může být pro něj těžší se vyrovnat se všemi těmito novými situacemi a adaptace do dětské skupiny by mohla trvat déle nebo být náročnější. To zahrnuje například nástup do nové školky či skupiny ve stejný čas jako jiný velký životní krok (nástup rodiče do práce, narození sourozence atd.).

Plánování s dostatečným předstihem je klíčové. Je důležité poskytnout dítěti čas na seznámení se s novým prostředím, a to jak informacemi, tak i konkrétními zážitky. Mluvení o dětské skupině, návštěva míst, kde bude dítě trávit čas, a ukázání, co vše ho tam čeká, pomáhá dítěti připravit se na tuto změnu a cítit se bezpečněji. Ujišťování o tom, že si pro dítě rodiče přijdou, je také zásadní, protože tím dítě získá důvěru, že se nemusí bát odloučení.

Tento klidný přístup může výrazně usnadnit proces adaptace a dětská skupina se pro dítě stane postupně místem, kde se cítí dobře a bezpečně. Důležité je, že rodiče jsou podporující a trpěliví během této změny.

- Vnímáme jako klíčové, že i rodiče potřebují věnovat čas přípravě na tuto změnu, protože jejich pocity a postoje mají obrovský vliv na dítě. Pokud rodiče vnímají změnu jako pozitivní krok a mají důvěru v pečující osoby a prostředí dětské skupiny, dítě to vnímá a cítí se

mnohem bezpečněji. Naopak, pokud rodiče projevují obavy, nedůvěru nebo nejistotu, dítě to může přenést na sebe, což může způsobit úzkost a strach.

Rodiče by měli mít prostor pro zpracování svých vlastních emocí a také komunikovat se zaměstnanci dětské skupiny, aby se ujistili, že je všechno připraveno tak, jak potřebují. Pokud rodiče získají jistotu, že jejich dítě je v dobrých rukou a že je změna v jeho prospěch, jejich klid a pozitivní přístup se přenesou na dítě, což podpoří hladký průběh adaptace.

Tento proces je pro rodiny obvykle obdobím růstu a vzájemné podpory. Jak rodiče, tak dítě potřebují čas, prostor a podporu na to, aby si na tuto novou životní etapu zvykli.

- DS poskytuje rodičům podporu a otevřenost ke komunikaci. Adaptační období je skutečně náročné pro všechny zúčastněné – dítě, rodiče i pečující osoby. Ujištění, že rodiče mohou kdykoli kontaktovat učitelky, chůvy nebo vedoucí učitelku, je pro ně klíčové. Rodiče potřebují vědět, že mají podporu a mohou se obrátit na odborníky, pokud mají obavy nebo otázky.

Způsob, jakým nabízíte osobní setkání, telefonické nebo e-mailové konzultace, ukazuje, že se skutečně zajímáte o potřeby rodin a jste ochotni najít individuální řešení, která pomohou dítěti i rodičům v tomto období přechodu.

Tento přístup také pomáhá rodičům cítit se bezpečně a jistě, že jejich obavy jsou brány v potaz a že celý proces probíhá v klidném a podporujícím prostředí. Taková komunikace zajišťuje, že se rodiče nebudou cítit izolováni nebo bezradní a budou mít všechny potřebné informace pro to, jak co nejlépe podpořit dítě.

Zajištění takového otevřeného a flexibilního kontaktu je velkým přínosem pro úspěšnou adaptaci.

- Souhlasím s tebou, že každé dítě má svůj vlastní rytmus, a je důležité respektovat jeho tempo při adaptaci na nové prostředí. Není dobré spěchat, protože pokud dítě není připravené nebo se cítí pod tlakem, může to mít negativní dopad na jeho pohodu a sebevědomí. Poskytnutí

dostatečného prostoru pro přirozený proces přizpůsobení je zásadní, aby se dítě cítilo bezpečně a v pohodě.

Stabilní režim je opravdu klíčový. Děti se potřebují cítit v prostředí, které je předvídatelné a bezpečné, a pokud chybí pravidelná docházka nebo se dítě často mění prostředí, adaptace se skutečně může protáhnout. A právě komunikace s pečujícími osobami o specifických potřebách dítěte může pomoci tento proces usnadnit a zajišťuje, že každé dítě dostane potřebnou péči a pozornost.

Je také důležité se vyhnout srovnávání dětí mezi sebou, protože každé dítě má jiné zkušenosti, potřeby a tempo vývoje. To, co může být pro jedno dítě výzvou, může být pro jiné úplně přirozené. Trpělivost, podpora a důvěra ve vlastní proces jsou klíčové, a jak správně říkáš, časem se vše ustálí. Vytváření prostředí, kde je dítěti umožněno růst v klidu a bez zbytečného stresu, je základem pro zdravý a vyrovnaný vývoj.

- Klidné a jednoduché ranní předání je opravdu velmi důležité. Dlouhé loučení nebo váhání může dítěti způsobit zbytečnou úzkost a nejistotu, což zpomalí celý proces adaptace. Čím rychleji a klidněji se rozloučíme, tím lépe se dítě přizpůsobí novému prostředí.

Předmět, který má dítě z domova, může opravdu pomoci zklidnit jeho pocity a přinést mu pocit bezpečí. Tento malý rituál může dítěti připomenout domov a posílit jeho důvěru, že se o něj někdo stará. Stejně tak pravidelné ujištění o tom, kdy a kdo pro něj přijde, dává dítěti stabilitu a podporu, což je v tomto období nesmírně důležité.

Co se týče přívětivosti a důslednosti, to je opravdu klíčové. Pokud rodič slíbí konkrétní čas vyzvednutí, je dobré ho dodržet, aby dítě vědělo, že na sliby se dá spolehnout. Také když je dítě citlivé na jednu osobu, změna osoby, která se o něj ujme, může výrazně pomoci ulevit jeho emocím a snížit stres.

Rodičovská důslednost, podpora a přístup k dítěti s respektem a pochopením vytváří bezpečné prostředí, ve kterém dítě cítí důvěru a jistotu, což je klíčem k úspěšnému přizpůsobení se.

Skvělé postřehy! Rozvržení času je skutečně klíčové. Když rodiče zajistí, že dítě nebude ve stresu nebo ve spěchu, může si v klidu zvyknout na nové prostředí. Když má dítě dostatek času na to, aby se rozkoukalo a přizpůsobilo se, adaptace probíhá mnohem plynuleji a bez zbytečného napětí. Klidný začátek dne, bez stresu a tlaku, mu dává šanci na přirozený přechod do nového režimu.

Povídání o tom, co dítě v dětské skupině zažilo, je skvělé pro zpracování nových informací a zážitků. Taková diskuse podporuje rozvoj dítěte, pomáhá mu zpracovat emoce a zlepšuje komunikaci. Když dítě začne vykazovat radost a těšení se na další dny, je to jasný signál, že si prostředí začíná užívat a že se adaptuje správným způsobem.

Podpůrná komunikace mezi rodiči a pečujícími osobami je klíčová, protože pomáhá vytvořit jednotný přístup a zajišťuje, že dítě dostává to nejlepší z obou stran. Rodiče i pečovatelé se tak mohou vzájemně doplňovat a společně poskytovat dítěti stabilní a podpůrné prostředí, což je nezbytné pro úspěšnou adaptaci a pozitivní zkušenost ve skupině.

- Otevřená a podpůrná komunikace mezi rodiči a pečujícími osobami je klíčová pro úspěšnou adaptaci dítěte. Adaptační období může být pro všechny zúčastněné náročné, a to jak pro dítě, tak pro rodiče i pečovatele. Když rodiče vědí, že mohou kdykoli kontaktovat učitelky nebo vedoucí učitelku a že jejich obavy budou brány vážně, cítí se mnohem jistější a klidnější, což se pozitivně odráží i na jejich dítěti.

Osobní setkání, telefonické nebo e-mailové konzultace skutečně ukazují, že se zájmem přistupujete k potřebám rodin a jste ochotni nabídnout flexibilní řešení, která odpovídají specifickým situacím každé rodiny. Tato možnost komunikace je pro rodiče důležitá, protože jim umožňuje aktivně se podílet na procesu a být součástí rozhodování, co je pro jejich dítě nejlepší.

Podporující prostředí, kde rodiče vědí, že jejich obavy a potřeby jsou slyšeny a zohledněny, je zásadní pro to, aby se cítili v tomto náročném období bezpečně a důvěřovali celému procesu. Taková komunikace pomáhá rodičům se cítit méně izolovaní a více v souladu s tím, jak mohou dítě podpořit.

Otevřený a flexibilní kontakt zajišťuje, že rodiče mají všechny potřebné informace a nástroje k tomu, jak co nejlépe podporovat adaptaci dítěte, a tím se proces přechodu stává mnohem hladší a úspěšnější.

Výchovná a pečující činnost v dětské skupině Tučápek

- respektuje individuální a věkové zvláštnosti dětí
- maximálně podporuje rozvojový potenciál dětí
- přizpůsobuje se vývojovým, fyziologickým, poznávacím, sociálním a emocionálním potřebám dětí
- napomáhá socializaci dětí ve skupině vrstevníků
- napomáhá k osvojování bezpečného chování a poskytuje informace o možných nebezpečích
- doplňuje rodinnou výchovu, respektuje interkulturní zvláštnosti
- nabízí dostatek podnětů k aktivnímu učení a rozvoji osobností dětí
- napomáhá rozvoji poznávacích schopností a smyslového vnímání, volných vlastností
- činní denní program dětí pestrým
- přispívá k odhalení specifických potřeb dětí v oblasti výchovné i vzdělávací
- napomáhá rozvoji kooperace mezi dětmi a spontánnímu sociálnímu učení
- napomáhá nenásilnou formou k osvojení základních hodnot společnosti a osobnostních postojů a základních pravidel chování ve společnosti
- napomáhá nenásilnou formou osvojovat si zásady zdravého životního stylu
- napomáhá rozvoji řečových dovedností a komunikačních dovedností
- napomáhá k vytváření pozitivního vztahu k přírodě, k sounáležitosti k prostředí, ve kterém žije, vede děti k úctě k životu
- napomáhá k osvojení představivosti časové posloupnosti

Obsah výchovné činnosti

Obsah výchovné činnosti je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

• Oblast biologická – Dítě a jeho tělo

V této oblasti u dítěte rozvíjíme fyzickou zdatnost, pohybové schopnosti a dovednosti, manipulační a sebeobslužné dovednosti. Do této oblasti patří např.: pohybové hry, grafomotorické a manipulační činnosti, výtvarné, pracovní, taneční činnosti, sebeobslužné dovednosti, smyslové hry atd.

- **Oblast psychologická – Dítě a jeho psychika**

V této činnosti rozvíjíme psychickou zdatnost dítěte, rozvíjíme jeho intelekt, řeč, jazyk, poznávací procesy a funkce, city a vůli a rozvíjíme vzdělávací dovednosti a schopnosti učení. Do této oblasti patří např.: řečové, sluchové, rytmické hry, rozhovory, prožitky, hry na rozvoj fantazie, poslech pohádky, přednes básně, poznávací činnosti atd.

Tato oblast se dělí ještě na tři podoblasti:

- Jazyk a řeč
- Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- Sebepojetí, city vůle

- **Oblast interpersonální – Dítě a ten druhý**

V této oblasti podporujeme utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, podporujeme a obohacujeme vzájemnou komunikaci a zajišťujeme pohodu těchto vztahů. Do této oblasti patří např.: aktivity s kamarády i s chůvami, námětové hry, dramatické, hudební, společenské hry, společné povídání, naslouchání druhým atd.

- **Oblast sociálně-kulturní – Dítě a společnost**

V této oblasti se snažíme uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními. Do této oblasti patří např.: hry s pravidly, přípravy společných zábav, besídek pro rodiče, skupinové aktivity, společné výlety atd.

- **Oblast environmentální – Dítě a svět**

V této oblasti zakládáme u dítěte elementární povědomí o okolním světě a dění v něm, o vlivu člověka na životní prostředí. Do této oblasti patří např.: hrátky v přírodě, ekologicky motivované hry, činnosti, které prospívají životním u prostředí atd.

Aktivity v dětské skupině

- hudební – rozvoj sluchového vnímání a slovní zásoby, osvojování písni, koordinace pohybu podle hudby, využití hudby k osvojování sociálních rolí, seznamování s uměleckými díly

- pohybové – rozvoj jemné i hrubé motoriky, podpora fyzického vývoje dítěte, rozvoj správného růstu, podpora fyzické zdatnosti, rozvoj sebeobslužných dovedností, zdravých návyků, vytváření fyzické pohody
- výtvarné – rozvoj představivosti, kreativity a fantazie, jemné motoriky, výtvarných dovedností, seznamování s uměleckými díly, osvojování okolní skutečnosti výtvarnou formou, vztahy mezi lidmi a věcmi i vzájemné souvislosti, osvojování práce s materiály, seznámení se s výtvarnými technikami, rozvoj dovedností vyjádřit prostřednictvím výtvarné techniky pocity, zážitky atd.
- k rozvoji rozumových a poznávacích schopností – rozvoj komplexního pohledu na svět, rozvoj jazykových a matematických schopností (matematickou představivost), osvojení poznatků z přírodních, společenských a technických věd
- k rozvoji estetického vnímání – rozvoj estetického citu ke svému okolí, seznámení se s některými uměleckými díly, vnímání krásy mimo umělecká díla, rozvoj vnímání uměleckých a kulturních podnětů

Přestože Dětská skupina Tučápek není zřizována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nevytváří rámcové vzdělávací programy a nemusí je dodržovat, veškeré činnosti, které s dětmi děláme, obsahují nejen výchovnou, ale také vzdělávací složku. Děti tak získají potřebné znalosti a dovednosti úměrně jejich věku. Přirozenou formou získávají klíčové kompetence potřebné pro jejich další rozvoj.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - Dítě projevuje zájem o učení – pozoruje, zkoumá, objevuje, experimentuje a získanou zkušenost dokáže uplatnit v praktických situacích a při dalším učení. Dokáže se soustředit a svou práci dokončit.
- Kompetence k řešení problémů
 - Dítě dokáže řešit problémy přiměřeně svému věku, problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti – pokus x omyl, při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů.

- Kompetence komunikativnosti
 - o Dítě ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, dokáže sdělovat své prožitky, komunikuje bez zábran s dětmi a s dospělým, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Kompetence sociální a personální
 - o Dítě se samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit vlastní názor, uvědomuje si, že zodpovídá za své chování, projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým.
- Kompetence činnostní a občanské
 - o Dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, má svou představu o společenském chování, váží si práce i úsilí druhých, spoluvytváří pravidla společného soužití.

V Tučapech dne 31. ledna. 2025

Vypracovala: Mgr. Soňa Hronová

Upravila:

Schválila:

Tematický rozvrh celého roku:

Září	Seznámení s novými dětmi
	Podpora začlenění do kolektivu a podpora vytvoření bezpečné vazby na pečující osoby
	Moje značka a moje místo na spinkání
	Podzimní rovnodennost – povídání o příchodu podzimu
Říjen	Pozorujeme znaky podzimu v přírodě
	Poznáváme barvy a tvary
	Den stromů – rozeznáváme stromy, povídání o důležitosti stromů
	Halloween – strašidelné tvoření
Listopad	Blížící se zima – povídání o počasí
	Dušičky – zvyky a tradice
	Moje rodina a moji předci
	Svátek svatého Martina

Prosinec	Zvyky a tradice v čase Adventu a Vánoc
	Vánoční zpívání, tvoření a pečení
	Zimní slunovrat – pozorujeme, co se děje v přírodě
	Svátek svatého Mikuláše

Leden	Oslavujeme příchod nového roku
	Povídání o kalendáři a ročních obdobích
	Zimní radovánky – stavíme sněhuláka, bobujeme...
	Tři králové

Únor	Masopustní veselí - zvyky a tradice, maškarní bál
	Hromnice – vyhlížíme jaro, povídání o bouřce
	Má oblíbená hračka a knížka
	Svátek svatého Valentýna - zamilované tvoření

Březen	Povídání o příchodu jara
	Poznáváme a malujeme jarní květiny
	Prohlubujeme vztah dětí k přírodě
	Jarní rovnodennost

Duben	Velikonoční zvyky a tradice
	Vynášení „Morany“, vítání jara
	Moje tělo, oblékání
	Čarodějnice – čarodějnické tvoření

Květen	Příroda v Květnu – mlád'átka, co kolem nás kvete...
	Poznáváme hmyz a drobné živočichy
	Povolání a profese
	Svátek maminek – vyrábíme dáreček

Červen	Den dětí
	Letní slunovrat – povídání o příchodu léta
	Svatojánská noc – poznáváme bylinky, malujeme světlušky (Svatojánské broučky)
	Svátek tatínků – vyrábíme dáreček

Červenec	Letní radovánky
	Poznáváme zvířátka – výlet do ZOO
	Doprava a dopravní prostředky
	Mořský svět – hravé letní tvoření

Srpen	Dožínky – povídání o sklizni a darech přírody
	Poznáváme a malujeme ovoce a zeleninu
	Integrovaný záchranný systém
	Ohlédnutí za časem výletů a dovolených